

VENDÉGIPARI MUNKÁS

SZERKESZTI: BRAUNSTEIN ZOLTÁN

A Magyarországi Szállodai, Éttermi és Kávéházi Alkalmazottak Országos Egyesületének hivatalos közlönye

Megjelenik évente tizszer. Előfizetés egész évre 4.— pengő, félévre 2.— pengő

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BUDAPEST VII., Csengeri-utca 1. — Tel.: 352—88.

MÁJUS 1

Ma nem hívnak bűgő gyársziráknak munkába. Ezen a napon nem öntja tetet-lelket sorvasztó füstjét a hatalmas gyárkőmény, ma a kapitalizmus hajcsárjai a stopperórát pihenni tették és velünk pihent a munkagép. Milliós és milliós proletár lelkéből szakadt fel ezen a napon a szabadság utáni áhítat, ezen a napon szabad embernek érzi magát a gyár, a bányá, a műhely, a föld, a bolt robotosa, hogy kiszabadult a kapitalizmus taposó malmából, ünnepelni.

Élünk és él bennünk az eszme magasztossága és szentsége és ennek az eszmének fogadunk esztendőnkint és örökre hűséget. Ápoljuk a májusi gondolatot. Él bennünk a tettrekészség, él annak a tudata, hogy végső soron mi győzni fogunk. Ünnepeljük a májust, azt a májusi, melyet napjainkban nagyon gyakran hallunk temetni. Ám a májusi célkitűzés, a májusi gondolat soha lobogóbb lánggal nem éget a proletármilliók szívében, mint éppen ma, mert a májusi nem akar, de nem is tud meghalni.

Sok proletár vér és könny előzte meg a májusi gondolat megszületését és éppen ezért a májusi, az örök májusi várásában felszakadó proletársóhajok orkányszerűen szeprik el az útból azokat az akadályokat,

amelyekkel az igazi májusi eljövételét szeretnék elgáncsolni.

És ha ma nem is telvük az utcák a menetelő piros virágos vagy szallagós proletárok soraitól, azért a májusi erősebben él, mint valaha. A májusi él a májusi várók arca zordnabb lett és a májusi erősebben szorulnak ököbe, mert az életnek győzedelmeskednie kell minden felett. Az arcokra zordonságot köleszözt a háborútól való iszonyat és undor. A zord arcok kifejezik azt az utálatot, amely eltölti a szíveket annak láttára, hogy az alkotó munka megbénult, meghalt. Az öklök erősebben zárulnak össze az elkeseredéstől, amely elkeseredés felkergeti, hajszolja a sok embermilliókat a kapitalizmus kiméletlensége, amely a mindenható profit várásban a fasizmus örültségét akarja a dolgozók millióira ráerőszakolni, hogy menthetetlen létét meghosszabbítsa. Májusi, májusi célkitűzések, májusi gondolatok soha erősebben nem éltek a proletár milliók lelkében, mint ma, amikor a kapitalista termelési rend az éhhalál felé tereli az emberiséget és örületében állandóan növeli a munkanélküliek seregét.

Jöjj el májusi, az új májusi, a szocializmus májusa, hogy győzedelmes megjelenéssel felszabadítsd az emberiséget a kapitalizmus igája alól.

Aki büszke a borraivalóra,

az elme a kereskedelmi minisztériumban a borraivaló eltörlését tárgyaló ankétra és ott kerekén kijelenti, hogy nem szégyenli azt, hogy a borraivalót elfogadja, sőt még csak el sem pirul, mikor azt kapja.

Hát ez könnyen érthető. Bársony úr tényleg nem pirul el akkor, amikor a borraivalót kapja. No, de azt az egyet nem mondotta el Bársony úr, hogy miért nem pirul el. Egész egyszerűen azért, mert Bársony úr a Központi Tejcsernok margószigetén tejjóvájának a főpincérje

és mint ilyen, nem kerül a közönséggel közvetlen kapcsolatba, mert van 8—10 fizetője, kik neki beinkasszálják nemcsak a bevételt, hanem a borraivalót is. Ez az oka annak, hogy Bársony úr nem pirul el. De ha esetleg valamelyik fizető azzal jönne a leszámolóhoz, hogy az 500 pengő forgalom után nem éri el a keresete a 12—14%-ot, akkor egész biztos, hogy Bársony úr elpirulna. Nem is azért, mert kapta a borraivalót, hanem azért, mert keveselte azt, amit a fizetője hozott.

Miért?

A városi ember egyszer kísértelt a rétre és látta, hogy a nap által kopárra égetett mezőn marhák legelnek. Gondolkodóba esett, hogy miért nem mennek át a marhák a leégett tarlóról a mellette elterülő dús legelőre, hiszen csak egy gondolat, meg egy keskeny híd választja el őket onnan. Tekintve, hogy a városban is akadnak efféle furesaságok, a városi ember kérdést intézett a teheneket őrző pásztorhoz, hogy kik és mik akadályozzák meg az állatokat abban, hogy a szomszédos rétre a kis hídon átsétáljanak. A pásztor röviden azt felelte; azért nem mennek át, mert marhák.

Igy vagyunk ezzel mi emberek is, — tisztelet a kivételnek. Nagyon sokan élnek és járnak közöttünk, akik látják maguk előtt a hidat, amelyen a jobb életlehetőségek közé lehet átsétálni, igaz, hogy ennek a hídnak a neve szakszervezet és mégsem teszi. De ha az indifferens szaktársaink egyszer öntudatra ébrednének és nem holmi küldöknéző egyesületekbe, hanem az osztályharcos szervezetbe tömörülnének, akkor egy emberileg megterített asztalhoz ülnének le minden nap ebédelni és nem kellene a Sipőc konyha előtt a csajkával sorakozni egy kis meleg kotyvalékért.

Hogy minden csak a szervezethez kereszthöz érhető el, annak bizonyossága az, hogy más országokban élő szaktársaink soha sem szorulnak a rohamkonyhákra, mert munkájukért tisztességes bért kapnak és ha munkanélkülivé válnak, akkor a becsületes munkabérből megtakarított pénzéből emberi és nem baromi módon tud élni.

Törődjünk többet a saját sorsunkkal és így jutunk el a nagyobb darab kenyérhez, de csak szervezkedésen keresztül.

L. A.

Felhívás a tagdíjak rendezésére

A közgyűlés határozata értelmében felszólítjuk hátralékos szaktársainkat, hogy hátralékaikat rendezzék, mert ellenkező esetben a tagok sorából törölve lesznek!

Mint derült égből a villámcsapás

Megállapítom és leszögezem, leszögezem és felemelem, akceptálom és koncepcióm és rögtön utána agnoszkálom és exhumálom, sőt objektíve definitíve effektíve iniciatívén enunciólom, hogy a pincérmunkásság osztatlanul a százalékos rendszer alapján áll. De engedelmet kérek, én, aki tavaly még nem akartam a százalékos rendszert, csak egypincéres-rendszeres alapon, ma objektíve megállapítom, hogy nem lehet az egyik rendszert bevezetni és a másikat eltörölni, vagyis hogy lehet megcsinálni a százalékos rendszert, ha eltörlik a főpincért, ki fogja akkor felszámítani a vendégnek a százalékot? Nem, mert a kérdés most nem akörül forog, hogy a százalék meg legyen, hanem hogy mi lesz a főpincérekkel?

Aki kitalálja, hogy ki mondotta ezt a kacskaringós szöveget, az kap két adag temesvári cigánypecsenyét és egy tonnyórát koeskikötő láncsal.

Mayer és a borraivaló

Ki neismerné a Mátyert, nem azt, aki a Himaláját megmásztta, hanem azt, aki a Hangli-kioszkban a pénzbeszedéssel van megbízva. Ez a fenegyerek már nem egyszer kényszerült ököltre menni a vele dolgozó robotosokkal és érdekes, hogy mindig a borraivalóért. Az elmúlt évben már megírtuk, hogy Mayer úr Járfás József felszolgálóval azért kezdett pofozkodni, mert a felszolgáló az ő távollétében kapott borraivalót nem adta neki oda. Az idén pedig azért pofozkodott Mayer úr, mert a felszolgáló kérni mérészelte a vendég által részére hagyott borraivalót. Ha ez még sokáig fog így menni, akkor Mayer úrnak meg kell majd a nevét változtatni, mondjuk így: főpincér, aki a pofonok nélkül nem tud élni. Mayer úr a borraivalóért képes lenne még a Himalájával is birokra kelni, pedig a borraivalós út ma már olyan göröngyös, hogy le kellene gyalulni. Nem baj. Majd Mayer úr ezt is elintézi.

Hatezren szavaztak

A nagy borraivalómentő nyilatkozások között láttunk egy cikket Tachler Lajos vendéglőstől is, aki annak ellenére, hogy vendéglős, a genfi pincéregyesületnek az elnöke is. Tachler úr úgy nyilatkozik, hogy ők, — már mint a genfi pincérek egyesülete, — megszavaztatta tagjait a borraivaló kérdésben és 6000 genfi pincér szavazott a borraivaló mellett, míglen 14 ellené. Ez tehát világosan bizonyítja azt, hogy mennyire nem kell a százalék.

Tisztelt Tachler úr! Ön nagyon elve-

tette a súlykot. Ha azt mondotta volna, hogy csak 600 genfi pincért szavaztattak meg, erre azt mondtuk volna, hogy valószínűleg Közép-Európában szavaztatták meg a tagjaikat. Ha azt mondták volna, hogy 60 genfer szavazott Budapesten, erre is megcsóváltuk volna a fejünket, mert ez is igen nagy szám

ahhoz arányítva, ahányan tényleg vannak, de hatezer genfert? Hát az egész világon sincs ennyi, nemhogy ennyi, de még a fele sem. Mondjon egyet mentsegére Tacher úr, mondja azt, hogy véletlenül két nullával többet szedtek ki. Ezt talán elfogja valaki hinni. Mi még ezt sem!

A munkások életszintje nem függhet a véletlentől

Évek óta folyik a harc a borraivaló ellen. A pincérmunkások azt akarják elérni, hogy munkájuk ellenértéke ne a kiszolgált egyének kegyétől, annak ajánlódékozási kedvétől függjön. A pincérmunkásságnak joga van követelni, kiharcolni és elérni azt, hogy emberhez méltó fizetést kapjanak a munkáltatótól. A szállodai, éttermi és kávéházi alkalmazottak ma ingyen munkát teljesítenek és keresetük a pusztá borraivaló.

Ebben a foglalkozási ágban a borraivaló az alkalmazott életszintje, amint ezt nem mi, hanem a Statisztikai Tudósító állapítja meg. Ez a lap állapítja meg azt is, hogy az alkalmazottnak joga van ahhoz, hogy emberhez, valamint az általa végzett feladatkörhöz méltóan élhessen és hogy életszintje ne függjön véletlentől.

Ma az éttermekben alkalmazottak közül a pincér heti fizetése 8 pengő — mondja a Statisztikai Tudósító — és koszt. A koszt értékét az OTI Budapesten 33.80 pengőre értékeli havonta. Eszerint tehát Budapesten egy éttermi pincérnek mintegy 68 pengő értékű biztosított jövedelme van, de ennek a jövedelemnek nagyobbik része a koszt. Budapesten tehát ahhoz, hogy egy pincér havi 100 pengőt keressen, naponta 36 olyan vendéget kellene kiszolgálnia, aki 10 fillér borraivalót ad.

A kávékók ipartestületének bérmegállapítása szerint a budapesti kávéházak pincéreinek hetenkint 3 pengő 28 filléri fizetnek készpénzben, ami azt jelenti a gyakorlatban, hogy ők éppen csak munkahelyet biztosítanak a pincérnek, ellenben azt a maga élelmességére és szerencsésjére bízzák, hogy a munkahelyén meg is tudjon élni. A kávéházi pincérek el látása értékét a kávékók nem számítják fel, igaz, hogy ez a járandóság mindössze napi két kávéból áll.

A főpincérnek nincs megállapodása, de ez érthető, mert óvadék révén a főpincérnek finanszírozói a kávéházaknak. Ezért a szerepért, melyet a kávéházakban, vendéglőkben játszanak, ahol a termelő munkában való részvétel nélkül egyszerű pénzbeszedői szolgáltatásért adószedői a közönségnek.

A pincérek munkaidéje reggel 5—6 órától megszakiítás nélkül délután 5—6

óraig tart, a másik beosztás déli 1 órától éjjel 3—4 óráig, a harmadik beosztás délután 3—4 órától reggelig tart, vagyis addig, amíg a nappali személyzet be nem jön. A pincéreknek azonban sok helyütt pohártörésért naponta 20—40 fillért kell fizetni, azonkívül ugyanazt pohármosásért és sok helyen ujságot is kell vennie abból a pénzből, amit borraivaló fejében kapott. Felmondási ideje 3 nap, amelyet a munkáltató 1.64 fillérral megvált. A takarítónók legtöbb helyen ingyen dolgoznak, úgy, mint a pincérek és egyedüli jövedelmi forrásuk a borraivaló.

Azt írja a Statisztikai Tudósító, hogy pincéreknek, ennek az intelligens, képzett munkásrétegnek eddig még nem volt meg az ereje ahhoz, hogy a maga számára emberi létfeltételeket tudjon kivívni. A borraivaló kérdésének mostani felvetődése szörnyű társadalmi sebeket tár fel. A *modern embernek és éppen a kultúra csúcsán álló városi emberek életét, italát, kényelmét, szórakozását modern rabszolgák fertőzik meg*. Nemesak a legyek ellen kell védeni az ételket, hanem valamennyi ősi rossz szokás megrogzódása ellen is. Össze kell fogni az ellen, hogy ezek a szégyenteljes állapotok fennmaradjanak és ha ez a harc áldozatul követeli a főpincéreket, akkor ez igen olcsó ár lesz.

Egyesületi hírek

Március hó 22-én zajlott le egyesületünk XVI. rendes közgyűlése, Fekete Lőrinc központi elnök vezetése mellett. A közgyűlés legfőbb tárgya az évi jelentésen kívül a borraivaló eltörlésének kérdése volt és a közgyűlésen az összes küldöttek hitelettek, hogy minden üldözések és kivülről jövő események dacára sem fogják megtagadni három évtizedes célkitűzésüket, továbbra is hűen és áldozatkésséggel fogják szolgálni a szakszervezeti gondolatot, hogy a munkásság számára a tűrhetőbb munka és bérviszonyokat kivívthassák.

A Szakszervezeti Tanács nevében Szakasits Antal elvtárs köszöntötte meleg és hatásos szavakban a közgyűlést és a szakszervezetek nagy feladatairól

beszél, majd vázolta az utat, melyen a vendégipari munkásságnak haladnia kell, hogy végcéljukhoz elérhessenek.

A Pártvezetőség nevében Szepesi elvtárs üdvözölte a közgyűlést, rámutatott arra, hogy csak egységes szervezkedésen keresztül szüntethető meg az a rendszer, amely nem akarja elismerni a vendégipari munkásság élethez való jogát és a határtalan nagy munkateljesítményért csak alamizsnát hajlandó adni a munkásságnak. Hogy ezeken a mai megszegyítő állapotokon változtatni lehessen, ahhoz szükséges az összetartás a célirányos szervezkedés és ha ez meg van, akkor a jövő nem lehet kétséges.

A központi vezetőség jelentését Braunstein Zoltán szaktárs, központi titkár terjesztette be, melyet a közgyűlés tudomásul vett, majd Klein Samu szaktárs központi pénztáros és a felügyelő választmány nevében Vucsák Sándor szaktárs tette meg jelentését.

Horváth János, Kleiser Miklós, Kiss Sándor, Fürchtgott Károly, Tüdös Béla szaktársak felszólalásai után a közgyűlés a jelentéseket egyhangúlag elfogadta.

Majd a jelölő bizottság jelentésének megtétele után áttértek az új vezetőség megválasztására.

Dr. Kürti Nándor elvtárs, az egyesület jogtanácsosa ismertette azokat a bírósági ítéleteket, amelyeket a bíróság a helypénz, felmondás, elmaradt fizetések ügyében hozott és felhívta a szaktársak figyelmét arra, hogy gondoskodjanak arról, hogy munkahelyeiken munkakönyvük okvetlenül be legyen jelentve.

A közgyűlés letárgyalta a benyújtott indítványokat a munkaközvetítés rendezéséről, fegyelmi eljárásokról, a borralvalóellenes küzdelmekről, a segélyek szabályozásáról, a pincérnői rendszer ellen való harcról, az iparszerű és zugközvetítő rendszer ellen való állásfoglalásról, valamint a kizáratásokról is határozatot hozott a közgyűlés, mely szerint a kizáratásokat, — amennyiben kizáratásuk nem időre szóló, csak a közgyűlés veheti vissza a tagok sorába.

Kimondotta a közgyűlés, hogy az egyesület helyiségében beszünteti a kártyajátékokat a közgyűlés napjától való hatállyal.

A közgyűlés határozatban kimondotta, hogy a jövőben azokat a tagokat, akik nyolc hétnél nagyobb hátralékban vannak és a pénzbeszedőnek tagsági járulékaikat nem fizetik meg, tagdíjhátralék címén törölni kell a tagok sorából és erről állandó rovatot kell vezetni a szaklapban.

Az indítványok után Braunstein Zoltán szaktárs jelölte meg azokat a feladatokot, amelyek az újonnan megválasztott vezetőségre várnak, majd Fekete Lőrinc elnök zárószavai után a közgyűlést este 6 órakor berekesztette.

Szaktársak figyelmébe

Az egyesületből kizárt és kiközösített egyének nem tudnak belenyugodni abba, hogy ajtó lett nekik mutatva, most egy új alakulatot akartak életrehívni, a főpincérek felszolgáló szakosztályát és hiszékeny embereknek be akarják maszlagolni, hogy ők rendelkeznek az állások felett. Akik ismerik a főpincérek függő helyzetét a munkáltatókkal szemben, azok azt is nagyon jól tudják, hogy a főpincérek milyen kis pontok az üzletekben a rendelkezést illetően. A főpincéret ideig-óráig az óvadéka ragasztotta oda az üzlethez, az egész rendelkezési joguk abban áll, hogy hajcsárkodnak a pincérek felett, de több semmi. Ma már a munkaadó sincs abban a helyzetben,

hogy embereket felvegyen, vagy elküldjön, mert a vendégek hozzák és viszik magukkal a pincéreket, — hát még a főpincérek, akik a közönségnek minden antipáthiáját kivitték az utóbbi hónapokban. Mondanunk sem kell, hogy ez a próbálkozás éppen olyan kudarcot vallott, mint a két évvel ezelőtt kezdeményezett revier bank. Minden öntudatos szaktárs jól tudja azt, hogy minden olyan alakulat, ahol közösség áll fenn a főpincérekkel, csak azt a célt szolgálja, hogy a munkásságot elárulja és az áruláson keresztül, esetleg, még ideig-óráig, nagyon megingott pozícióikat megtámassza. A szaktársak tudni fogják a módját, hogy ezekkel a borralalót imádó bélpoklosokkal hogyan kell elbánni.

A keresztény testvérek

A nagy borralalóellenes felkínálkozásban annyira elvesztették a hangjukat, hogy még az ankéton sem találták meg. Akkor, amikor az egész szakmában dolgozó munkásság osztatlanul a százalékos rendszer mellett foglalt állást, a keresztény testvérek még csak azt sem mondták: muk!

De hát az csak természetes is, hogy képviseljen munkás érdekeket egy olyan egyesület, amelynek tagjai nincsenek, keret, bélyegző és felkínálkozás.

A dolog érdekességéhez tartozik az is, hogy a Pécsről megjött és a keresztény

szocialista szervezethez tartozó pincérmunkásoknak már előre elvették a kedvét a testvérek, mondván: kár volt jönni, minden marad a régiben. Szép kis munkásvédő egyesület az, ahol már a harc kezdete előtt is feladják a reményét annak, hogy győzni lehessen. Na, dehát ez a valódi keresztényi szeretet, belenyugodni abba, hogy a dolgozók húzzák az igát, a basák és bégek meg majd vígan pipáznak tovább és közben a pincében és más félhomályos helyiségekben női kiszolgálók vígan szaladnak a borral és sörrel a keresztény testvérek nagy megelégedésére.

Szegény pécsi szaktársak, ha tudták volna, hogy hogy néz ki az ő központjuk, tényleg nem igen jöttek volna Pestre.

Tudósítás a nagygyűlésről

Április 7-én Budapest pincérmunkásságát gyűlésre hívtuk össze a Tivoli-mozgóba, hogy kérdést intézzünk hozzájuk, vajjon kívánják-e továbbra is a főpincéreknek és munkáltatóknak kedves borralalót, vagy pedig egy jobb, emberibb és becsületesebb munkabért akarnak-e kapni fárasztó munkájukért.

A nagygyűlésen minden, Budapestben létező kávéházi, vendéglői és szállodai üzem képviseltette magát és több mint kétezer pincérmunkás emelte fel tiltakozó szavát a borralaló rendszer ellen, feleletül a főpincérek ugyanaznap tartott gyűlésére, ahol a borralaló mellett foglaltak állást azok, akiknek egyébként ehhez semmi közük sem lett volna. A főpincér gyűlésen a borralaló ellen szólókat a rendőrökkel vezetettek ki és a végén odáig jutottak, hogy a szónokok egymásnak halandzsáltak, mert már nem volt aki hallgassa őket.

Jellemző, hogy a munkásság gyűlésén egyetlen zavaró körülmény sem adódott elő, senkit sem kellett kivezetetni rendőrökkel, pedig a sorok között még fő-

pincérek is ültek. A Tivoli-mozgó helyisége nagyon is kiesinek bizonyult a megjelentek részére, pedig egyetlen munkáltatóhoz sem küldtünk sem kérő, sem könyörgő leveleket, hogy alkalmazottaikat a gyűlésre okvetlenül küldjék el. Nem hinnénk, hogy a munkáltatók erőszakkal kényszerítették volna alkalmazottaikat, hogy a gyűlésen megjelenjenek, mégis többen voltak, mintsem gondolni vagy várni lehetett volna.

A gyűlésen megjelentek közfelkiáltással Fekete Lőrinc szaktársat választották meg a gyűlés elnökéül, aki bevezető

NIZZA KÁVÉHÁZ

NAGYMEZŐ ÉS PAULAI EDE-UTCA SAROK

KOCH ALADÁR
VEZETÉSE MELLETT

SZOLID KÁVÉHÁZI ÁRAK
SZAKTÁRSÁK TÁ-
LÁLKOZÓ HELYE

szavaiban vázolta a munkásság mai helyzetét, majd Braunstein Zoltán szakértárs, a gyűlés előadója, ismertette a szakma munkásságának helyzetét, párhuzmot vonva a Magyar- és más országban dolgozó szakmai viszonyai között. Megemlítette, hogy a szakmának egy jelentéktelen töredéke a főpincérség, annak is csak egyik része kívánja a borralaló további fenntartását. Hogy miért, az mindenki előtt világos, mert így munka nélkül hatalmas keresetlethez lehet jutni, emellett még a valóban dolgozó és igát húzó munkásság hátageteget még a korbácsot is tudják suhogtatni és szinte kényurait az üzleteknek. Ma már odáig fajultak el a túlkapások, hogy a vendég függ a főpincértől, nem pedig fordítva, hogy a munkásról ne is essék szó. Azt kérdezzük, hogy miért kell ennek így lenni (közbecskialtások: mert nadrágszabók és zálogházi becsüölök uralják a szakmát!), miért nem lehet a munkást megfizetni a munkájáért, avagy talán, mint ahogy az előbbi közbecskialtások elhangzottak, a zálogházakba viszik a munkások munkaerejét megbecsülés végett. De ha ezek az urak olyan jól otthon vannak becsüsi teendőikben, miért nem mennek vissza a zálogházakba?

A főpincérek azt mondják, hogy ha nem lesz borralaló és nem lesz főpincér, akkor lezüllik a kiszolgálás, ennek éppen az ellenkezője igaz, ha nem lesz borralaló, és nem lesznek főpincéreknek titulált munkáshajásárok, akkor az üzletek visszanyerik a békebeli színvonalat. A mai főpincérek egy tetemes része idegen szakmából szakadt a pincérség nyakára és hogy a szakmában való fogyatékoságukat kendőzzék, basáskodnak a munkásság felet és ragaszkodnak a borralalóhoz, de egyebet nem tudnak.

Ezeket az avult, ósdi, időszerűtlen bevezetéseken változtatni kell és ha a főpincéreknek meg a munkaadóknak nem tetszik ez a változtatás, akkor is változtatni kell, mert az élet fejlődik és a fejlődéssel minden téren lépést kell tartani.

Ha a munkaadók meg a főpincérek nagyon akarják a borralalót és mi munkások, meg a közönség nem akarjuk, akkor ezt nem lehet továbbra is a mi nyakunkba venni, mert a közönség adja és a pincérség kapja a borralalót, a munkáltató pedig a markába nevet azért, mert van munkása, de nevet azért is, mert ott van a közönség, aki megfizeti a munkását.

Ha rövid időn belül nem szüntetik meg a borralalót, akkor nem kell hogy sokat töprengjünk a módozatokon, hogy hogyan szüntessük meg a magunk erejéből ezt a rothadó rendszert, egész egyszerűen a közönséghez fogunk fordulni, hogy ne adjon borralalót és majd meglátjuk, hogy ha a közönség nem fog borralalót adni, mit fognak a munkáltatók és a főpincérek tenni, vajjon talán

fekete listára teszik-e a közönséget, mint esetleg a munkást.

Határozati javaslatot olvas fel a borralaló ellen, melyet a nagygyűlés fombóló lelkesedéssel egyhangúlag elfogad.

Peyer Károly országgyűlési képviselő elvtárs emelkedett szólásra, ismertette a külföldi százalólkrendszeret, megemlítette, hogy a magyarországi borralalós rendszer akadályozója az idegenforgalom fejlődésének és ez egyszersmind okozója az üzem pangásának és a nagy szakmai munkanélküliségnek. Ha a százalások, vendéglősök és kávéosok megtudják kérni az általuk eladott ételeknek és italoknak az árát, akkor fizessék is meg a munkásaikat. Nem lehet sem a közönséget, sem a pincérket kényszeríteni a borralalóra csak azért, mert a borralalós rendszer mellett a gazdák dédelgetettjei, a főpincérek, a legjobban így jönnek ki. Találjon magára a szakma munkássága és egyszersen vívja meg harcát a borralaló ellen, akkor az eredmény már holnap fog mutatkozni. Ami pedig a főpincérekre illeti, hát ők olyan kevesen vannak, hogy róluk nem is érdemes beszélni, ha a főpincérek áldozatai lesznek az újtásnak, akkor ezt az áldozatot meg kell hozni, mert amikor a vasutat megalkották és a síneket lerakták, a fuvarosok estek áldozatul az újtásnak és mégis a vasút sokkal több hasznot hajt és százszozta több embernek ad kenyeret, mint ahány fuvarost kívánt áldozatul.

Weltner Jakab országgyűlési képviselő elvtárs furesának találja azt, hogy amikor a magyar pincéreket elismerik a világ legjobb és legintelligensebb pincéreinek, akkor még ennek az intelligens és jó munkásrétegnek a nem kultúrállamba való borralaló ellen kell harcolnia. De ettől még furesább az, hogy ennek a szakmának az iparfűző természetnek tartásuk azt, hogy nekik a munkásaik ingyen dolgozzanak és munkájukat a vendég által adott könyöradományokkal egyenlítsék ki. Ez ellen a szogyenteljes rendszer ellen joggal tiltakozik a szakma munkássága és szogyen volna, ha ennek a tiltakozásnak a nyomán nem jönne a rendszerváltozás. Ha a pincérmunkásoknak nem kell a borralaló, akkor adjanak fix fizetést és ez is a pincérség álláspontja, de ameddig a fix fizetést bevezetik, átmenetileg legyen meg a százalék és az ahhoz arányos hetibér. Tartson ki a pincérmunkásság a követelése mellett és akkor célját elérí.

Büchler József országgyűlési képviselő elvtárs: idegenforgalmi szempontból és emberi szempontból is igyekezni kell a borralalót eltörölni. Nem lehet a közönségre ráhárítani a borralaló terheket, de nem lehet az ország harmincezer pincérmunkását továbbra is kényszeríteni arra, hogy rabszolga munkát végezzen naponta 16—18 órán keresztül anélkül,

hogy tudná azt, mit fog munkájának ellenértékül kapni. A pincérmunkásság mint egy ember szálljon síkra követelésnek kihareolására és akkor az eredmény nem lehet kétséges.

Dr. Bánóci László fővárosi bizottsági tag, elvtárs: Miként mindet embert, aki munkát végez, megilleti a munkájáért a fizetés, úgy megilleti a pincérmunkást is. Az egész kultúrvilágban ma már ismeretlen a borralaló, tehát Magyarországon is el kell törölni. Fontos fővárosi érdekek és emberi érdekek fűződnek a borralaló eltöröléséhez, ezért a főváros legközelebbi tanácsülésén indítványt fog beterjeszteni a borralaló eltörölése mellett, azonban a pincérmunkásság is álljon résen és ne engedje a kérdést levenni a napirendről.

Pajor Rudolf fővárosi bizottsági tag: A borralaló ellenes harc nem mai keletű és hogy eddig ezt a kérdést nem sikerült rendezni, annak a munkásság széttagoltsága az oka. A pincérmunkásságnak mint egy embernek kell érdekeiért harcba szállani és nem nyugodni addig, amíg célját el nem érte. A borralaló rendszernek vannak még mellékhatásai is, ezek a mellékhatások is veszedelmesek a szakmára és a munkásságra nézve. A borralalós rendszer terjeszti a prostitúciót is, mert ingyen alkalmaznak női kiszolgálónöket egyes helyeken és tudjuk nagyon jól, hogy ezeknek a nőeknek nem az a kötelességük, hogy kiszolgáljanak. Ezek a kérdések már régen általános rendezésre várnak és most elérkezett az utolsó óra, hogy végre a rendezés bekövetkezzen. Azonban a pincérmunkásság ne várja azt, hogy a hatalom birtokosai rendelettel jöjjenek a munkásérdekek megvédésére, hanem fogjon össze a pincérmunkásság, tegyen félre minden mellékszempontot, vívja meg a maga nagy kenyérharcát és az összetartás jegyében ismerje fel helyzetét és tudja meg azt, hogy csak azok a vívmányok maradandók, amelyeket a szolidaritás teremtett meg.

Majd Abella Mihály és Tausz István elvtársak a fodrász- és gépkocsivezetők egyesületeinek képviseletében jelentik be egyesületük csatlakozását a borralaló ellenes mozgalomhoz.

A mindvégig lelkes hangulatú gyűlést Fekete Lőrinc szaktárs reggel 5 órakor berekesztette.

Az idő nem alkalmas

A kereskedelmi minisztériumban lefolytatott borralaló ellenes ankéton elhangzott felszólamlásokat összegezve, arra a megállapításra jutottunk (és ezt az elnöklő miniszteri tanácsos, dr. Halla Aurél is megállapította), hogy a borralaló mellett csupán a kávéosok ipartestülete és a főpincérek egyesülete foglalt állást, míglen a vendéglős ipartestület

képviselője nem zárkózott el az újítás elől. Ezzel szemben a munkavállalói érdekeltségek, a fogyasztói érdekeltségek, a kereskedelmi kamarák képviselője, a pécsi szállodások és vendéglősök képviselője, valamint a főváros képviselő testületének megbízásából dr. báró Babarezy tanácsnok a borraivaló ellen foglaltak állást.

A borraivaló védelmében felszólalók egyetlen érvet tudtak csak felhozni a százalékos rendszer ellen, vagyis: az idő nem alkalmas.

Hogy miért nem alkalmas az idő, erre majd mi adjuk meg a választ. Az idő azért nem alkalmas, mert ha a százalékos rendszer megszüntetik, a kávé és vendéglős nem fog kapni sok-sok ezres óvadékot és mert kimutatható lesz az, hogy a munkás mennyit keresett, így fizetést is kell majd adni a munkásnak. Hát ez a két nagy bibi, alapító- és forgatókét nem kapni és még hozzá nem ingyen, hanem pénzért dolgoztatni, hát erre az idő nem alkalmas, miként soha sem lesz alkalmas szerintük. (Miként az elnök is megjegyezte, hogy ezt a kérdést, már akkor kellett volna rendezni, amikor jobbak voltak a viszonyok.). A viszonyok lehetnek és lehetnek majd tényleg jobbak, de arra sohasem lesz alkalmas szerintük, hogy a munkást megfizessék.

A főpincérek ugyancsak azt mondták, hogy az idő nem alkalmas, itt ugyan csak nekünk kell megmondani, hogy miért nem alkalmas, azért, mert ha a százalék meg lesz, a főpincér nem fog tudni 40—50 pengőt keresni naponta, de meg aztán egy kis bajok is adódhatnak a végtelenségig feltornászott óvadékokkal, mert a százaléknál a munkaadó nem fogja tudni prompt szállítani az óvadékot vissza, tehát kettős az ijedelem, bajban van a nagy kereseti lehetőség és bajban van az óvadék, itt van tehát az idő alkalmatlansága, de ezek az alkalmatlanságok a dolgok jelenlegi állapota mellett, bárhogyan is igyekeznek azt kikerekíteni, nem számbavehetők.

Mi munkások dolgoztunk eddig és soha sem kérdezték tőlünk, hogy adjanak-e vagy elfogadjanak-e óvadékot, most aztán minket ne kössenek az óvadékhoz hozzá, az óvadékot intézze el egymásközött az, aki adta és az, aki kapta, nekünk ehhez semmi közünk és éppen ezért minket se, meg a közönséget se vonjanak bele az óvadékok érdekkörébe.

De miként az ankétnek semmi köze az óvadékhoz, éppen így nekünk sem, mi azt akarjuk, hogy a munkáért fizetést kapjunk, a közönség azt akarja, hogy fizesse az alkalmazottját, akinek üzemeiben dolgozik és ez a helyes.

Minden fogyasztói felszólalásba belekapcsolódott a főpincéri probléma is és egyöntetűen minden felszólaló feleslegesen tartotta a főpincéri rendszert, ezt

semmi nem indokolja, hogy továbbra is megmaradjon, minden felszólaló kinyilatkozhatta, hogy a borraivalót úgy ahogy, még csak adták a kiszolgáló pincérnek, de ki kényszerítheti őket arra, hogy a pénzt beszédő frakkos úrnak is borraiva-

lót adjanak azért, mert elnéz a vendég feje felett.

Végre: igazolta a közönség azt, amit a munkásság már régen mondott, semmi szükség sem a főpincérre, sem a borraivalóra.

A kereskedelmi utazók a borraivaló ellen

Az ankéton a kereskedelmi utazók küldötte, egyesülete álláspontját a következőkben fejtette ki:

A A Magyarországi Kereskedelmi Utazók Egyesülete a legteljesebb mértékben honorálja a jelenlegi borraivalórendszer megszüntetésére irányuló rendeleti intézkedést. Az utazó társadalom régtől szorgalmazza a mai állapotok megváltoztatását, mely kérdés legközelebről érinti az utazót, mint aki hivatásánál fogva egész életét szállodákban, éttermekben, kávéházakban tölti. A mi elvi álláspontunk a nagyközönség felfogását tükrözi, mi e kérdést nem kényelmi szempontból és vonatkozásban, hanem általános üzletpolitikai, gazdaságtudományi, szociális és idegenforgalmi szempontból taglaljuk. Említett nézőpontokból végtelenségig kárhaztatandónak tartjuk elsősorban, hogy a **vállalkozó szolgálatában teljesített munka ne a vállalkozó részéről dotáltassék megszakítottan, mint az minden iparágban és kereskedelmi üzletben szokásos, hanem a fogyasztó tetszésére, illetőleg hangulatára bízassék.** Perhorreszkálандónak tartjuk, hogy a vásárló, fogyasztó irányában tanúsított kiszolgálásbeli előzékenység, figyelem, tapintat, mint minden észszerű üzletpolitika nélkülözhetetlen kelleke, külön anyagi jutalomra tartson számot. Kárhazatosnak tartjuk ennek folyamánaként az egyenlő elbánásnak azt az önkéntelenül történő mellőzését, amely a borraivalóhoz mérten tesz gyakran kü-

lönbséget vendég és vendég között, s mely e révén nem a szociális belátást, együttérzést, hanem a nyegle urhatnám-ságot, gavalléria mezébe vont könnyelműséget helyezi piedesztálra. **A borraivaló a becsületes dologtevés erkölcsi tartalmára és az emberi méltóságra lealacsonyító. Minden tisztas munka megfélemlítő anyagi ellenszolgáltatásra jogosult, azonban nem borraivaló alakjában, nem a vendég jóindulatától függően, s minden alkalommal köszönet elvártában.**

Ezt az igazságot Európa legjelentékenyebb államai rég magukévá tették. Németország, Franciaország, Olaszország, Hollandia, Svájc, a Skandináv államok, Belgium, Románia jogszabály útján rendezte a borraivaló kérdést, míg Csehszlovákiában a kiszolgálási díj százalékos felszámítása érvényesül. Ausztria velünk párhuzamosan rendeleti úton szorgalmazza a kérdés megoldását. Nem kétséges, hogy az említett államokat nem utolsó sorban idegenforgalmi szempontok késztették a borraivaló megszüntetésére, mert köztudomású dolog, hogy a kiszolgálási díj rendszere terhes és kellemetlen a látogató közönségre. Ma, midőn a polgármester legutóbbi adatszolgáltatása szerint az idegenforgalom jelentékeny, mintegy 26 millió bevételi összeget eredményezett, hatványozott érdeklünk a borraivaló eltörlése, mely tudvalevőleg a külföldiek részéről súlyos megítélésben részesül és evégből az ide-

Alulírott ezennel kijelentem, hogy a Magyarországi Szállodai Éttermi és Kávéházi Alkalmazottak Egyesülete célkitűzésével, úgy a százalékos mint az egypincéres rendszer kérdésében egyetértek. Az egyesület alapszabályait ismerem, azt magamra nézve kötelezőnek tartom és a mai nappal belépek az egyesületbe.

Kérem a tagsági könyvet címemre kiküldeni.

Név
 Született megye év
 Foglalkozás
 Munkahely
 Lakás

genforgalmi propaganda kiszámíthatatlan kárára van. A külföldi vendéget csak kellemetlenül érinti, ha távozásakor a szállodai alkalmazottak egész légiója állja körül borralaló reményében s rendszerint kínos érzéssel távozik, mert nem tudja, vajjon megfelelő díjazásban részesítette-e az alkalmazottakat, vagy sem, s nem ritkán az arcokról olvashatja le az elégedetlenséget.

A felszólást több esetben próbálták a főpincérek megzavarni, azonban a jelen-

lővők osztatlan tetszése a zajongóknak elvette a kedvét.

Megjegyezzük még, hogy amikor a szülő beszélt és azt követelte, hogy a munkást fizessék a munkáltatók és ne a közönség kedvétől függjön a munkás megélhetése, Mészáros Győző közbekialtotta, hogy ez demagógia. Az csak természetes, hogy ha valaki a munkásságnak több fizetést kíván, mint heti 3,28 P-öt, az az ipartestületi urak által rögtön demagóggá lesz nyilvánítva.

Bársony úr, a borralaló és a politika

A borralaló ellenes ankéton Payer Károly elvtárs ismertette a borralaló romboló hatását a munkásságra, kifejtette, hogy a vendégipari munkásság mindenütt emberszámba megy, csak éppen nálunk nem, pedig a magyar pincért mindig első helyen emlegetik szakfai vonatkozásban. Megemlítette Payer elvtárs, hogy ebben az iparban már a serdülő tanoncot a borralaló mételey keríti hatalmába, mert a borralaló, amelyet mindennap kézhez kap, léhaságra ösztönzi. A borralaló rendszer további fenntartása káros úgy az iparra, mint a munkásságra, de ugyanolyan káros a fogyasztókra is. A borralaló rendszer fenntartása csak azt szolgálná, hogy 100—150 főpincérnek annyi jövedelmet biztosítsa, mint 20—30-szor annyi pincérnek a jövedelme, mert egy főpincér egyedül annyit keres, mint a vele egy üzemben dolgozó pincérek összesége, sőt néha még ettől is többet. Ez azonban nem jelenti azt, hogy ezt fuszaj továbbra is fenntartani úgy a munkásság, mint a fogyasztók terhére. A főpincérek védelmézik a borralaló rendszerét anélkül, hogy magyarozatát tudnák annak adni, hogy vajjon a már sokat emlegetett hátrányokkal szemben, milyen

előnye is van a borralalónak. A főpincérek szempontjából azért előnyös a borralaló rendszer, mert az finiszteri vagy állatfitkari jövedelmet biztosít nekik.

Ezt természetesen nem is szívesen hallgatták el Bársony urék, sőt a Bársony úr még közbe is kiáltott, hogy: ne vigyenek politikát ebbe a kérdésbe! Hát most aztán arra vagyunk kíváncsiak, hogy hol van itt a politika. Mert úgyebár az, hogy a főpincérek nagyok hirdették, de kiesinek is kiesi gyűlésükön, miként a trafikokban kifüggesztett plakátok hirdették: közéleti funkcionáriusok és országgyűlési képviselők fogják kifejezni álláspontjukat a borralaló mellett, az úgyebár nem politika, de az, hogy gy munkásképviseelő a munkásság érdekében szót emel, kifejti álláspontját, az természetesen politika.

Szóval: a főpincéreknek szabad mindent. Nekünk úgyebár nem szabad semmit. Nő, nem baj, ezután sem fogjuk megkérdezni, hogy mit kell tennünk, minthogy eddig sem kérdeztük meg.

Megyünk tovább a borralaló és a főpincér rendszer ellen, közben a kutyák ugatnak, de a karaván halad...

— Hu —

NYOMTATVÁNY

T.

2 fillér
bélyeg

Magyarországi Szállodai Éttermi és Kávéházi Alkalmazottak Országos Egyesületének

B u d a p e s t,

VII., Csengeri-utca 1

AZ ÉLETVISZONYOK

leromlottsága minden szaktársunkban mély elkeseredést fakaszt. Még, is sokan elfelejtik, hogy a helyzet gyökeres

MEGJAVÍTÁSÁHOZ

a pusztá elkeseredés nem elegendő, mert az csak elégedetlenséget szül anélkül, hogy rávevzne bennünket arra, hogy

A MUNKÁSSÁG

harcaiban az ész, a józanság, a dolgok helyes mérlegelése a döntő, nem pedig jelszavak és útszéli frázisok. A munkásság

SZERVEZETTSÉGE

pedig ennek semmi egyéb nem pótolható előfeltétele. Ha tehát sorunkon javítani akarunk, úgy mindenekelőtt

SZÜKSÉGES,

hogy ne csak magunk legyünk szakszervezeti tagok, de a mellettünk dolgozót is igyekezzünk szervezett munkássá nevelni.

Tagdíj nemfizetés miatt törölve lettek:

Asbóth Lajos, Alter Bertalan, Auspitz Sándor, Adler Józsefné, Ander Sándor, Balu Oszkár, Blága László, Braun L. Lajos, Bleier Jenő, Burányi Antal, Bruker József, Boros Gyula, Bodnár Imre, Binder József, Berkes Ernő, Balogh Endre, Bartha János, Dodolesz Simon, Fekete Ödön, Ferenc Márton, Ferenczi Béla, Fischer Jenő, Fialkovits Ferenc, Fried Mihály, Farsang István, Furfán János, Erlich Béla, Epstein Fülöp, Elek Sándor, Erdős László, Győri József, Gottlieb Károly, Grünvald József, Gaál Sándor, Gaál Kálmán, Géber Jenő, Kovács Dezső, Hubinski Árpád, Krémer József, Kovács Ödön, Léderer István, Legmann József, Lammer Ferenc, Makó István, Mocin Mirkó, Molnár Géza, Molnár Sándor, Molnár Gyula, Molnár Kálmán, Mester József, Mészáros Anna, Mendelényi Béla, Márkus Adolf, Nagy Dezső, Nagy Antal, ifj. Novák Nándor, Netzkán János, Németh Antal, Presszer Miksa, Roszieska István, Ráth Béla, Ruff Richard, Rampel Géza, Rottenstein Mór, Reinr Sándor, Suszter Mihály, Schön Ferenc, Schlésinger Lajos, Schmidt Dávid, Stern László, Silber József, Silber Zsiga, Simkó József, Small Pál, Szagmeiszter István, Szilágyi Dezső, Szilávik István, Szvitel Lajos, Theisz Antal, Takács Jenő, Takács Károly, Ungár Nándor, Vencel Gyula, Verbovszky Lajos.

A Kozma-hentesárugyár és a borraivaló-kérdés

Ingyen pincéreket toboroznak a Vásár büfféjéhez

Országos visszhangja van még ma is a borraivaló rendszer eltörlése mellett foglaltunk állást — írja a „Kereskedelmi Figyelő” — éppen ezért is érdekesnek tartjuk az alábbi történetet leírni, mert világos bizonyíték a mi álláspontunk mellett.

Az elmúlt héten a Kozma-testvérek, hentesárugyár pincértoborzást rendezett. A gyárnak ugyanis minden évben büfféje van a Nemzetközi Vásáron és ennek a büffének az ellátására vettek fel pincéereket.

Jóllehet a felvételnél két főpincér volt csak jelen, de ebben az esetben tudnia kellett volna a gyárnak arról, hogy az ő részére felvett pincérekkel milyen nyilatkozatot íratnak alá.

A főpincérek a jelentkezőkkel olyan értelmű nyilatkozatot íratnak alá, mely szerint szolgálatuk alatt sem fizetést, sem élelmezést nem kapnak.

A jelentkezők egy része vállalta ezeket a föltételeket a borraivaló reményében, a többség azonban ezeket a feltételeket

megalázóknak és megszegyenítőknak érezte és az alkalmazást nem vállalta.

Ezek a pincérek sérelmüket egyrészt a Nemzetközi Vásár igazgatóságának hozták tudomására azzal a kéréssel, hogy az ügyben rendelje el a vizsgálatot, másrészt pedig a pincértársadalom elé viszik azzal a kéréssel, hogy használják fel ezt a kirívó esetet a borraivaló ellenes propagandában.

Ha százalékos rendszer volna ma, akkor a pincéreket ilyen munkafeltételek vállalására senki fel nem hívhatta volna.

Eddig szól a „Kereskedelmi Figyelő” cikke. Ezek után kíváncsian várjuk, hogy a budapesti kereskedelmi és iparkamara titkárja Dr. Gyömrei úr, aki a borraivaló ellenes ankéton a magánjogba való beavatkozás ellen akart (mert csak akart) felszólalni, mit hoz fel ismételt a magánjog védelmében. Vagy talán amunkás munkaeje és az azzal való üzérkedés nem ütközik a magánjog szentségébe? Ugy-e, a munkaerő az nem magántulajdon?

Javaslatok a borraivaló-eltörlő rendelet-tervezethez

A március hó 10-én megtartott ankétén a rendelet-tervezet kiterjesztésére a következő javaslatot tettük:

A rendelet terjedjen ki a szállodák, vendéglők és kávéházakon kívül az összes étkeztetéssel foglalkozó üzemekre, vagyis étkezőkre, kávézókra, tejivókra és cukrászdákra is.

A százalék legmagasabban ne 12, hanem 20 legyen és a következőképpen számfűtassék fel:

Éttermekben, étkezőkben, kávézóokban 10%.

Kávéházakban, tejivókban és kávéházi jellegű cukrászdákban 15%.

Szállodákban I. rendű üzem 20%, II. rendű 15%, III. rendű 10%.

A rendelet terjedjen ki az elosztási kulcsra is, tekintve azt, hogy ha ez a kérdés nem rendelettel lenne szabályozva, üzemenként és egyénenként előjogokat vindikálnának maguknak egyének, ami aztán úgy a munkásság megtörlésére, mint a közönség terhére menne. Ezért a következő elosztási kulcsot javasoljuk:

Felnőtt és egyenlő munkakört betöltő alkalmazottak egyenlő osztalékot és fizetést kapjanak, a pénzbeszedéssel megbízott legfeljebb 1%-ot kaphasson a bruttó bevétel után, azonkívül egyenlő osztalékot a többi felszolgálást végző

felölt munkásokkal. Ez a rendelkezés terjedjen ki egyformán minden a szakmába vágó üzemben. Tanoncok, ahol 1 tanonc van, a felnőtt munkás osztalékának 15%-át, ahol a tanoncok száma haladja a 6-ot, ott a tanoncok legfeljebb egy teljes részt kapjanak egymásközt való szétosztásra.

Éttermekben, borászok egy teljes résznek az 1/2-ed részét kapják, amennyiben a borászai teendőket felnőtt munkás látja el, bizassék az üzemben dolgozók összességére a reá eső rész magasabban való megállapítása.

Kávéházakban: ujságos, amennyiben tanonc még, egy felnőtt munkás részének 15%-át, ha az ujságos felszabadult, vagy felnőtt munkás, úgy az üzemben dolgozók összesége állapítsa meg osztalékát.

Szállodákban: szobapincér és portás egyenlő osztalékot kapjon, szobaasszonyok egy osztalékának a 60%-át. Szobalányok takarítónők és más segédmunkások egy osztalékának a 33%-át. Segédportások egy osztalékának az 50%-át. Recepcionsschef vagy más irodai alkalmazott a százalékból nem részesülhet.

Miután a százalékos rendszer bevezetésével elkerülhetetlen a fizetések rendezése, javasoljuk, hogy a következő megoldással teremtsék meg az alap,

amelyből az alkalmazottak fizetése pótolható: a százalékos rendszer megváltoztatja az eddigi kerek összegben való fizetést, vagyis, ha egy fekete ára 50 Ft, az a százalék esetén 57.5 fillér lenne, ennek a rendszernek a bevezetése esetén a főpincéreknek egy tekintélyes plusszuk volna, mert a vendégnek 2.5 fillért vissza nem adnának, de a vendég azt nem is kérné, ezért is indokolt egy 5%-os kikerekítés és ez a kikerekítés egy 500 P-forgalmazó üzletnél heti 175 pengőt jelentene. Figyelemmel arra, hogy egy 500 pengő forgalmat jelentő üzletben kb. 10 felszolgáló dolgozik, akiknek heti 6 P fizetésük van személyenként, ebből az összegből a fizetések 250%-kal emelhetők volnának és lekerülne a napirendről az egész kérdés, mint közmegelegedés rendezett valami.

Ennél a bevezetésnél úgy a közönség, mint az alkalmazott, de még a munkáltató is csak jól járna és végre bekövetkezne az a türelmi állapot, amelyre a főpincéreket kivéve minden érdekelt régóta áhítozik.

Hogy oldható meg az óvadék-kérdés

Sok huza-vona folyik a borraivaló kérdéssel kapcsolatban az óvadék kérdéstről is. Annak ellenére, hogy ehhez a borraivalónak, illetve a százaléknak semmi köze, egyes tényezők mégis ebben látják a legsúlyosabb akadályozását annak, hogy a tisztulási folyamat meginduljon.

Nem ismeretlen előttünk az óvadék-kérdés, olyannyira nem, hogy az utolsó esztendő óvadék elvesztésének lajstromát fejből tudjuk idézni, de azt is tudjuk, hogy a bíróság előtt a munkáltatók mindig azt mondták, hogy nem volt óvadék, hanem csak kölcsön, vagy ha úgy tetszik, hát üzleti hozzájárulás.

Tehát, tekintve azt, hogy van egy rendelkezés az óvadékkal és ez a rendelkezés azt mondja, hogy csak a napi bevétel háromszorosa az óvadék, így mindenki előtt nyilvánvaló, hogy tényleg

SÖRSZANATÓRIUM
ÉTTEREM ♦ SÖRÖZŐ

Szaktársainknak régi kedvelt találkozó helye

ERZSÉBET-KÖRÚT 7.

**LEVES KÜLÖNLEGESSÉGEK!
OLCSÓ ÁRAK!**

